

Apvienotās lietas T-213/01 un T-214/01

Österreichische Postsparkasse AG un Bank für Arbeit und Wirtschaft AG

pret

Eiropas Kopienu Komisiju

Prasība atcelt tiesību aktu — Konkurence — Regula Nr. 17 — Regula (EK) Nr.2842/98 — Lēmums 2001/462/EK/EOTK — Uzklaušīšanas amatpersona — Akts ar juridiski saistošu iedarbību — Pieņemamība — Likumīgas intereses — Pieteikuma vai sūdzības iesniedzēja statuss — Preču vai pakalpojumu galapatērētājs — Paziņojumu par iebildumiem pieejamība — Konfidenciāla informācija — Pietiekamas intereses

Pirmās instances tiesas spriedums (piektā palāta) 2006. gada 7. jūnijā II - 1609

Sprieduma kopsavilkums

1. *Prasība atcelt tiesību aktu — Interese celt prasību*
(EKL 230. panta ceturtnā daļa un 233. pants)
2. *Prasība atcelt tiesību aktu — Akti, par kuriem var celt prasību — Akti ar juridiski saistošu iedarbību*
(EKL 230. panta ceturtnā daļa)

3. *Prasība atcelt tiesību aktu — Akti, par kuriem var celt prasību*
(EKL 230. panta cetur্তā daļa; Padomes Regulas Nr. 17 3. panta 2. punkts un Regulas Nr. 2842/98 7. pants; Komisijas Lēmuma 2001/462 9. panta otrā daļa)
4. *Konkurence — Administratīvā procedūra — Sūdzības iesniedzēja statusa atzīšana*
(Padomes Regula Nr. 17 un Regula Nr. 2842/98)
5. *Konkurence — Administratīvā procedūra — Sūdzību pārbaude*
(EKL 81. un 82. pants; Padomes Regulas Nr. 17 3. panta 2. punkts)
6. *Konkurence — Administratīvā procedūra — Sūdzības iesniedzēju tiesības*
(EKL 81. un 82. pants; Padomes Regulas Nr. 17 10. panta 3. un 6. punkts un Regulas Nr. 2842/98 7. un 8. pants; Komisijas Lēmuma 2001/462 12. panta 4. punkts)
7. *Konkurence — Administratīvā procedūra — Sūdzības iesniedzēju tiesības*
(Padomes Regulas Nr. 2842/98 7. pants)
8. *Konkurence — Administratīvā procedūra — Piekļuve lietas materiāliem*
(Komisijas paziņojums 97/C 23/03)

1. Prasība atcelt tiesību aktu, ko ir iesniegusi fiziska vai juridiska persona, ir pieņemama tikai tad, ja prasītājs ir ieinteresēts, lai apstrīdētais tiesību akts tiktu atcelts. Šāda interese pastāv tikai tad, ja tiesību akta atcelšanai pašai par sevi automātiski var rasties juridiskas sekas.

Šajā sakarā ir jānorāda, ka saskaņā ar EKL 233. pantu iestādei, kas ir pieņēmusi atcelto tiesību aktu, ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai izpildītu spriedumu. Šie pasākumi nav saistīti ar

tiesību akta izzušanu no Kopienų tiesību sistēmas, jo šie akti izzūd jau tad, kad tiesnesis tos atceļ. Šie pasākumi ir saistīti ar attiecīgā tiesību akta radīto seku, ko ietekmē konstatētie pārkāpumi, novēršanu. Jau izpildīta tiesību akta atcelšanai vienmēr var būt juridiskas sekas. Tiesību akts var radīt juridiskas sekas laika posmā, kurā tas bija spēkā, un šīs sekas tiesību akta atcelšanas rezultātā ne vienmēr izzūd. Tāpat arī tiesību akta atcelšana var ļaut izvairīties no tā, ka akta prettiesiskums varētu atkārtoti izpausties nākotnē. Šo iemeslu dēļ spriedums par tiesību akta atcelšanu ir pamats, balstoties uz kuru attiecīgā iestāde var būt spiesta atjaunot prasītāja

iepriekšējo stāvokli vai izvairīties pieņemt līdzīgu tiesību aktu.

No tā izriet — tas, ka konkurences tiesību normu pārkāpuma procedūras ietvaros paziņojums par iebildumiem trešai personai, kas ir iesniegusi sūdzību, ticis nodots pēc tam, kad bija celta prasība atcelt tiesību aktu, lai apstrīdētu tā lēmuma likumīgumu, pamatojoties uz kuru tika veikta nodošana, nav apstākļi, kura rezultātā minētajām prasībām zūd priekšmets. Pati iespējamā apstrīdētā lēmuma atcelšana var juridiski ietekmēt procedūrā iesaistīto uzņēmumu stāvokli, novēršot šādas Komisijas prakses atkārtošanos un padarot par prettiesisku paziņojuma par iebildumiem, kas tika prettiesiski nodots minētajai trešai personai, izmantošanu.

(sal. ar 53.–55. punktu)

2. Par tiesību aktiem, par kuriem var iesniegt prasību tos atcelt atbilstoši EKL 230. pantam, ir atzistami pasākumi, kam ir juridiski saistoša iedarbība un kas var ietekmēt prasītāja intereses, konkrētā veidā grozot tā tiesisko stāvokli.

Principā paligpasākumi, kuru mērķis ir sagatavot galīgo lēmumu, līdz ar to nav apstrīdami tiesību akti. Tomēr tiesību akti, kas ir pieņemti sagatavošanas procedūras laikā un ar ko būtībā tiek pilnībā pabeigta īpaša procedūra, kas notiek atsevišķi no procedūras, kuras rezultātā Komisijai ir jāpieņem lēmums pēc būtības, un kas rada juridiski saistošas sekas, kuras var ietekmēt prasītāja intereses, konkrētā veidā grozot tā tiesisko stāvokli, arī ir apstrīdami tiesību akti.

Tādējādi Komisijas lēmums, ar ko uzņēmums, pret kuru ir uzsākta pārkāpuma procedūra, tiek informēts, ka uz tā nodoto informāciju neattiecas Kopienu tiesībās garantētā konfidencialitāte un tādējādi to var darīt zināmu trešai personai, kas ir iesniegusi sūdzību, rada tiesiskas sekas attiecīgajam uzņēmumam, konkrētā veidā grozot tā tiesisko stāvokli, jo tam tiek liegta iespēja izmantot Kopienu tiesībās paredzēto aizsardzību, un tas ir galīgs lēmums, kas nav atkarīgs no lēmuma, kurā tiek konstatēts konkurences tiesību normu pārkāpums.

Turklāt uzņēmumam dotā iespēja celt prasību pret galīgo lēmumu, kurā tiek konstatēts konkurences tiesību normu pārkāpums, nevar uzņēmumam nodro-

šināt atbilstošu tā tiesību aizsardzību šajā jomā. Pirmkārt, administratīvās procedūras nobeigumā var arī netikt pieņemts lēmums, kurā tiktu konstatēts pārkāpums. Otrkārt, pat ja pret šo lēmumu tiek celta prasība, tā jebkurā gadījumā uzņēmumam nenodrošina iespēju novērst neatgriezeniskās sekas, kuras rada prettiesiska dažu šo dokumentu paziņošana.

iesniegusi sūdzību. Šāds lēmums noteikti ir saistīts ar to, ka trešai personai, kas ir iesniegusi sūdzību, iepriekš ir jāatzīst pieteikuma iesniedzēja statuss, kuram ir likumīgas intereses Regulas Nr. 17 3. panta 2. punkta nozīmē, jo saistībā ar šo statusu minētajai trešai personai rodas tiesības saņemt paziņojumu par iebildumiem atbilstoši 7. pantam Regulā Nr. 2842/98 par pušu uzklaušīšanu dažu procedūru gaitā saskaņā ar [EKL 81.] un [82.] pantu.

Līdz ar to par šādu lēmumu var iesniegt prasību atcelt tiesību aktu.

(sal. ar 64.–66. punktu)

3. Ar uzklaušīšanas amatpersonas lēmumu, kas pieņemts, pamatojoties uz Lēmuma 2001/462 par uzklaušīšanas amatpersonu darba uzdevumiem dažos tiesas procesos par konkurenci 9. panta otro daļu, kurā ir atļauts trešai personai, kas ir iesniegusi sūdzību, nodot paziņojuma par iebildumiem, kurš attiecas uz uzņēmumu, kas ir iesaistīts konkurences tiesību normu pārkāpuma procedūrā, nekonfidenciālo versiju, tiek pilnībā pabeigta īpaša procedūra, kura notiek atsevišķi no vispārējās EKL 81. panta piemērošanas procedūras, Komisijai formulējot savu galīgo nostāju minētajā jautājumā par paziņojuma par iebildumiem nekonfidenciālās versijas nodošanu minētajai trešai personai, kas ir

No tā izriet, ka procedūrā iesaistītais uzņēmums savā prasībā var apstrīdēt gan uzklaušīšanas amatpersonas lēmumu nodot trešai personai, kas ir iesniegusi sūdzību, paziņojuma par iebildumiem nekonfidenciālo versiju, gan apstākli, uz kuru ir balstīts šis lēmums, proti, to, ka Komisija ir atzinusi minētās trešās personas likumīgās intereses atbilstoši Regulas Nr. 17 3. panta 2. punktam. Pretējā gadījumā minētais uzņēmums nevarētu novērst to, ka iebildumi, ko pret to ir izvirzījusi Komisija, tiek darīti zināmi trešai personai, kura ir iesniegusi pieteikumu vai sūdzību un kurai nav likumīgu interešu, kā to prasa Kopienas tiesiskais regulējums, vai — gadījumā, kad paziņojums jau ir nodots,— pieprasīt, lai par prettiesisku tiktu atzīts tas, ka minētā trešā persona izmanto attiecīgo informāciju.

(sal. ar 71., 72. un 78. punktu)

4. Regulā Nr. 17 un Regulā Nr. 2842/98 par pušu uzklausišanu dažu procedūru gaitā saskaņā ar [EKL 81.] un [82.] pantu nav iekļauta prasība, ka pieteikuma vai sūdzības iesniedzēja statusa atzīšanai Komisijai pārkāpuma procedūra un it īpaši tās iepriekšējās izmeklēšanas posms ir jāuzsāk pēc attiecīga pieteikuma vai sūdzības iesniegšanas. Līdz ar to fiziskas vai juridiskas personas, kas apliecina likumīgās intereses panākt to, lai Komisija konstatētu konkurences tiesību normu pārkāpumu, attiecīgu pieteikumu vai sūdzību var iesniegt pat tad, kad pārkāpuma procedūras iepriekšējā izmeklēšana jau ir uzsākta pēc [Komisijas] ierosmes vai pēc kādas citas personas pieteikuma. Pretējā gadījumā personām, kam ir šādas likumīgās intereses, būtu liegta iespēja procedūras norises laikā izmantot procesuālās tiesības, kuras ir saistītas ar pieteikuma vai sūdzības iesniedzēja statusu.

Ar iepriekš minētajām regulām atbilstoši apdraudējuma smagumam, kas tiek radīts tādu fizisku vai juridisku personu interesēm, kuras nav uzņēmumi, pret kuriem Komisija ir izvirzījusi iebildumus, ir izveidots sadalījums to dalībai pārkāpuma procedūrā. Tās šajā sakarā nošķir, pirmkārt, "ieteikuma vai sūdzības iesniedzēju, kas apliecina savas likumīgās intereses" un kam Komisija nodod iebildumu nekonfidenciālās versijas kopiju, ja tā izvirza iebildumus jautājumā, saistībā ar kuru tai ir iesniegts attiecīgais pieteikums vai sūdzība (Regulas Nr. 17 3. panta 1. un 2. punkts un Regulas Nr. 2842/98 6.–8. pants); otr-

kārt, "trešās personas, kas izrāda pietiekamu interesi" un kam, ja tās lūdz tikt uzklausītas, ir tiesības uz to, ka Komisija tās rakstveidā informē par procedūras raksturu un priekšmetu, kā arī tiesības rakstveidā Komisijai darīt zināmu savu viedokli (Regulas Nr. 17 19. panta 2. punkts un Regulas Nr. 2842/98 9. panta 1. un 2. punkts); treškārt, "citas trešās personas", kam Komisija var dot iespēju savu viedokli izteikt mutiski (Regulas Nr. 2842/98 9. panta 3. punkts).

Ikvienam pieteikuma vai sūdzības iesniedzējam, kas apliecina likumīgās intereses, ir tiesības saņemt paziņojumu par iebildumiem nekonfidenciālo versiju. Attiecībā uz trešām personām, kas izrāda pietiekamu interesi, nevar izslēgt iespēju, ka tad, ja konkrētajā gadījumā pastāvošie apstākļi to atļauj, Komisija var, kaut arī tai nav šāda pienākuma, minētajām trešajām personām nodot paziņojuma par iebildumiem nekonfidenciālo versiju, lai tām būtu visas iespējas atbilstoši sniegt savus apsvērumus par iespējamajiem pārkāpumiem, saistībā ar kuriem ir uzsākta konkrētā procedūra. Izņemot abus minētos gadījumus, Regulā Nr. 17 un Regulā Nr. 2842/98 nav paredzēts, ka Komisija paziņojumu par iebildumiem nodod fiziskām vai juridiskām perso-

nām, kas nav uzņēmumi, pret kuriem šie iebildumi ir izvirzīti.

(sal. ar 91., 106.–108. punktu)

5. Preču vai pakalpojumu galapatērētājam var būt likumīgas intereses Regulas Nr. 17 3. panta nozīmē. Galapatērētājam, kas apliecina, ka tā ekonomiskajām interesēm ir nodarīts kaitējums vai varētu tikt nodarīts kaitējums konkrētu konkurences ierobežojumu dēļ, Regulas Nr. 17 3. panta nozīmē ir likumīgas intereses iesniegt pieteikumu vai sūdzību, lai Komisija konstatētu EKL 81. un 82. panta pārkāpumu.

Pieteikuma vai sūdzības iesniedzēja statusa atzīšana galapatērētājam ir atkarīga no tā, vai attiecīgas prakses īstenošanas rezultātā tam var tikt nodarīts ekonomiska rakstura kaitējums, nevis no tā dalības katrā tā produkta tirgū, attiecībā uz kuru Komisija veic izmeklēšanu.

Šajā sakarā normu, ar kurām ir paredzēts nodrošināt to, lai konkurence iekšējā tirgū netiktu izkropļota, galīgais mērķis ir uzlabot patērētāja labklājību. Šis galī-

gais mērķis izriet it īpaši no EKL 81. panta. Kaut arī var atzīt, ka minētās normas 1. punktā noteiktais aizliegums neattiecas uz vienošanos, kas sekmē konkrēto preču ražošanas vai tirdzniecības uzlabošanas vai tehniskos vai ekonomiskos sasniegumus, šī EKL 81. panta 3. punktā paredzētā iespēja ir pakļauta nosacījumam, ka atbilstoša tā rezultātā gūtās peļņas daļa tiek atvēlēta minēto preču lietotājiem. Tādējādi konkurences tiesībām un politikai ir nenoliedzama ietekme uz konkrētām preču vai pakalpojumu galapatērētāju ekonomiskajām interesēm. Tas, ka šādiem patērētājiem, kuri apgalvo, ka tiem ar līgumu vai rīcību, kas var ierobežot vai apdraudēt konkurenci, ir nodarīts ekonomiska rakstura kaitējums, ir atzītas likumīgās intereses uz to, lai Komisija konstatētu EKL 81. un 82. panta pārkāpumu, sekmē konkurences tiesību mērķu īstenošanu.

Šī vērtējuma rezultātā likumīgo interešu jēdziens nezaudē savu būtību un tam netiek piešķirta pārāk plaša nozīme, kā arī netiek pavērtas iespējas varbūtējai "prasībai sabiedrības interesēs". Atzīt, ka patērētājam, kas var apliecināt savu ekonomisko interešu apdraudējumu, kuru rada vienošanās, uz ko tas norāda, varētu šajā sakarā būt likumīgas intereses Regulas Nr. 17 3. panta 2. punkta nozīmē, nav tas pats, kas uzskatīt, ka ikvienai fiziskai vai juridiskai personai ir šādas intereses.

Tāpat arī iebildumus, kas ir saistīti ar sūdzību skaita palielināšanos un administratīvajās procedūrās sastopamajām grūtībām, ko rada pieteikuma vai sūdzības iesniedzēja statusa atzīšana galapatērētājiem, nav nekāda pamata izvirzīt, lai ierobežotu to, ka likumīgās intereses tiek atzītas galapatērētājam, kas apliecina, ka norādītās ar konkurenci nesaderīgās prakses rezultātā tam ir nodarīts ekonomiska rakstura kaitējums.

Tā kā trešai personai, kas ir pieteikuma vai sūdzības iesniedzēja, ir jāapliecina savas likumīgās intereses panākt, ka tiek konstatēts EKL 81. vai 82. panta pārkāpums, Komisijai ir pienākums pārbaudīt, vai trešās personas ir izpildījušas minēto nosacījumu.

Visbeidzot, ja pieteikuma iesniedzējs apliecina atbilstošas likumīgas intereses, Komisijai nevar būt pienākums pārbaudīt, vai šim pieteikuma iesniedzējam, iespējams, ir vēl arī citi iemesli.

(sal. ar 114.–118., 124. un 131. punktu)

6. Regula Nr. 17 un Regula Nr. 2842/98 par pušu uzklaušānu dažu procedūru gaitā saskaņā ar [EKL 81.] un [82.] pantu

neparedz īpašu termiņu, kurā trešā persona, kas ir pieteikuma vai sūdzības iesniedzējs, kurš apliecina savas likumīgās intereses, var īstenot savas tiesības saņemt iebildumus un tiesības tikt uzklaušātai pārkāpuma procedūrā. Turklāt Lēmums 2001/462 par uzklaušāšanas amatpersonu darba uzdevumiem dažos tiesas procesos par konkurenci ļauj pieteikuma vai sūdzības iesniedzēju uzklaušāt jebkurā procesa stadijā, 12. panta 4. punktā skaidri norādot, ka, ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt tiesību tikt uzklaušātam ievērošanu, uzklaušāšanas amatpersona var “dot iespēju personām, uzņēmumiem un personu vai uzņēmumu apvienībām pēc uzklaušāšanas rakstveidā iesniegt savus iespējamus apsvērumus”. No tā izriet, ka pieteikuma vai sūdzības iesniedzēja tiesības saņemt iebildumus un tiesības tikt uzklaušātam EKL 81. un 82. panta pārkāpuma konstatēšanai uzsāktā administratīvā procedūrā var izmantot tīkmēr, kamēr šī procedūra norisinās.

Turklāt Regulas Nr. 17 10. panta 3. punkts paredz, ka pirms lēmumu pieņemšanas saskaņā ar EKL 81. un 82. panta pārkāpumu konstatēšanas procedūru ir jāapspriežas ar Konkurences ierobežojumu un monopoluzņēmumu padomdevēju komiteju. Šāda apspriešanās ir pēdējā procedūras stadija pirms lēmuma pieņemšanas. Tādējādi tīkmēr, kamēr Konkurences ierobežojumu un monopoluzņēmumu padomdevēju komiteja nav sniegusi Regulas Nr. 17 10. panta 6. punktā paredzēto atzinumu par Komisijas nosūtīto lēmuma projektu, pieteikuma vai sūdzības iesniedzēja tiesības saņemt iebildumus un tiesības tikt uzklaušātam nevar uzskatīt par

noilgušām. Tīkmēr, kamēr padomdevēja komiteja nav sniegusi savu atzinumu, nekas neliedz Komisijai pārbaudīt trešo personu apsvērumus un, ņemot vērā šos apsvērumus, mainīt savu nostāju.

jas, kuras atbilstoši apliecina savas likumīgās intereses.

(sal. ar 189. punktu)

(sal. ar 148. un 149. punktu)

7. Komisijai nav pienākuma, pamatojoties uz vienkāršiem pieņēmumiem par iespējamu iebildumu ļaunprātīgu izmantošanu, ierobežot tiesības saņemt paziņojumus par iebildumiem, kas Regulas Nr. 2842/98 par pušu uzklaušānu dažu procedūru gaitā saskaņā ar [EKL 81.] un [82.] pantu 7. pantā ir paredzētas trešām personām, kas ir pieteikumu iesniedzē-

8. Komisijas paziņojums, kas attiecas uz iekšējām procesuālām normām, saskaņā ar kurām tiek izskatīti pieteikumi ļaut piekļūt lietas materiāliem gadījumā, kad tiek piemērots [EKL 81.] un [82.] pants, EOTK līguma 65. un 66. pants un Padomes Regula Nr. 4064/89, neparedz absolūtas tiesības uz to dokumentu konfidencialitāti, kuri pieder kādam uzņēmumam un kuru saturu tas ir lūdzis neizpaust trešām personām.

(sal. ar 213. punktu)